

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

Sementti- ja kalkkipohjainen seinäpintojen rappauslaasti.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

Lakan Betoni Oy

Postiosoite

PL 42

Postinumero ja -toimipaikka

80101 Joensuu

Puhelin

020 748 1200

Telefax

020 748 1260

Sähköposti

ville.katainen@lakka.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Myrkytystietokeskus Helsinki, avoinna 24 h/vrk

+358 9 471 977 (suora); +358 9 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

2.1 Aineen tai seoksen luokitus**1272/2008 (CLP)**

Skin Irrit. 2, H315

Eye Dam. 1, H318

STOT SE 3, H335

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xi; R41-37/38

2.2 Merkinnät**1272/2008 (CLP)**

GHS07 - GHS05

Huomiosana

Vaara**Vaaralausekkeet**

H315

Ärsyttää ihoa.

H318

Vaurioittaa vakavasti silmiä.

H335

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Turvalausekkeet

P261

Vältä pölyn hengittämistä.

P280

Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvonsuojainta.

P302+P352

JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.

P305+P351+P338

JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

P310

Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.

P312

Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.

2.3 Muut vaarat

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset**

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

3.2.1	Vaaraa aiheuttavat aineosat				
	CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
	65997-15-1	266-043-4	Portland-sementti	< 15 %	Xi; R37/38; R41; STOT SE 3, H335; Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318;
	1305-62-0	215-137-3	Kalsiumhydroksidi	< 15 %	Xi; R37/38; R41; STOT SE 3, H335; Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318;
	65996-69-2	266-002-0	Granuloitu masuunikuona	< 2 %	HTP-aine, kohta 8.

3.3 Muut tiedot

Portland-sementti sisältää kalsiumsilikaatteja, jotka veden kanssa reagoidessaan muodostavat mm. kalsiumhydroksidia. Portland-sementin vesiliukoisten kromiyhdisteiden Cr 6+ -yhdisteiden pitoisuus on < 2 mg/kg kuivapainosta. Cr 6+ -yhdisteet: Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Tässä kohdassa mainittujen H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16. Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.

4.1.2 Hengitys

Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan. Otettava yhteyttä lääkäriin välittömästi, mikäli esiintyy ärsytystä tai ärsytys jatkuu.

4.1.3 Iho

Roiskeet huuhdeltava saippualla ja runsaalla vedellä. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan. Hakeuduttava lääkärin hoitoon.

4.1.5 Nieleminen

Mikäli potilas on tajuissaan, hänelle on annettava juotavaksi runsaasti vettä. EI saa oksennuttaa. Otettava yhteys lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Vakavan silmävaurion vaara. Ihon ärsytys. Saattaa ärsyttää hengityselimiä.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet****5.1.1 Sopivat sammutusaineet**

Palamaton. Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.

5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Tietoa ei ole käytettävissä.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Tukkeutumisvaara.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Käytettävä paineilmalaitetta ja suoja-pukua.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Välttävää pölynmuodostusta. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Estettävä tuotteen pääsy viemäriin. Tukkeutumisvaara.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Kerättävä talteen välittömästi lapiolla tai pölynimurilla. Vältä pölyn leviäminen ilmaan (so. puhdistamalla pölyiset pinnat paineilmalla).
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8. KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Välttävää pölyn muodostusta. Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Suojattava kosteudelta.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.1 HTP-arvot**
65997-15-1	sementtipöly	5 mg/m ³ (8 h)
hengittyvä pöly
65997-15-1	sementtipöly	1 mg/m ³ (8 h)
alveolijae
1305-62-0	Kalsiumhydroksidi	5 mg/m ³ (8 h)
65996-69-2	epäorgaaninen pöly	10 mg/m ³ (8 h)
liite 10
- 8.1.2 Muut raja-arvot**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.4 DNEL**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.5 PNEC**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Käytettävä hengityssuojainta pölyaltistuksessa. Hiukkassuodattimella P2 varustettu puolinaamari (Eurooppalainen normi EN 143).
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
Läpäisemättömät käsineet : Emäkset .
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Suojalasit.

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Pitkähihainen vaatus.

8.2.2.5 Hygieniatoimenpiteet

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty ainetta käsiteltäessä. Kädet ja kasvot pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

Tuotetta ei saa antaa päästä viemäriin, vesistöihin tai maaperään.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Terveysturvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot****Olomuoto**

Jauhe, vaalea tai värillinen

Haju

hajuton

Hajukynnys

tietoja ei ole käytettävissä

pH

12 (vesiliuoksena)

Sulamis- tai jäätymispiste

tietoja ei ole käytettävissä

Kiehumispiste ja kiehumisalue

tietoja ei ole käytettävissä

Leimahduspiste

tietoja ei ole käytettävissä

Haihtumisnopeus

tietoja ei ole käytettävissä

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

ei syttyvä

Räjähdysominaisuudet**Alempi räjähdysraja**

tietoja ei ole käytettävissä

Ylempi räjähdysraja

tietoja ei ole käytettävissä

Höyrynpaine

tietoja ei ole käytettävissä

Höyryntiheys

tietoja ei ole käytettävissä

Suhteellinen tiheys

tietoja ei ole käytettävissä

Liukoisuus (liukoisuudet)**Vesiliukoisuus**

liukenematon

Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

liukenematon

Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi

tietoja ei ole käytettävissä

Itsesyttymislämpötila

tietoja ei ole käytettävissä

Hajoamislämpötila

tietoja ei ole käytettävissä

Viskositeetti

tietoja ei ole käytettävissä

Räjähtävyys

tietoja ei ole käytettävissä

Hapettavuus

tietoja ei ole käytettävissä

9.2 Muut tiedot

Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Tietoa ei ole käytettävissä.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tietoa ei ole käytettävissä.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Kosketus metallien kanssa vapauttaa vetykaasua. (alumiinijauhe)

10.4 Vältettävät olosuhteet

Suojattava kosteudelta.

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit
Hapot, Alumiini.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista
Tietoa ei ole käytettävissä.

11.1.1 Välitön myrkyllisyys
Tuotteesta sellaisenaan ei ole olemassa tietoja.
Kalsiumhydroksidi:
LD50/suun kautta/rotta = > 2 000 mg/kg (OECD 425)
LD50/ihon kautta/kani = > 2 500 mg/kg (OECD 402)

11.1.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys
Vakavan silmävaurion vaara. Ärsyttää ihoa. Saattaa ärsyttää hengityselimiä.

11.1.3 Herkistyminen
Herkistymisreaktioita ei todettu. Sisältää kromi(VI)-yhdisteitä. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
Ei sisällä syöpää aiheuttavien aineiden luettelossa mainittuja aineosia.

11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen
Tietoa ei ole käytettävissä.

11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen
Tietoa ei ole käytettävissä.

11.1.7 Aspiraatiovaara
Tietoa ei ole käytettävissä.

11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot
Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin: Roiskeet silmiin syövyttävät Sarveiskalvoa.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Myrkyllisyys

12.1.1 Myrkyllisyys vesieläimille
Tuotteesta sellaisenaan ei ole olemassa tietoja.
Kalsiumhydroksidi:
LC50/96 t/makean veden kalat = 50,6 mg/l LC50/96
t/meriveden kalat = 457 mg/l EC50/458/makean veden
selkärangattomat = 49,1 mg/l LC50/96t/meriveden
selkärangattomat = 158 mg/l EC50/72 t/makean veden
levät = 184,57 mg/l
NOEC/72 t/makean veden levät = 48 mg/l
NOEC/14 d/meriveden selkärangattomat = 32 mg/l

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille
Tuotteesta sellaisenaan ei ole olemassa tietoja.
EC10/LC10/NOEC/maaperän makro-organismit = 2 000 mg/kg (kuivapaino)
EC10/LC10/NOEC/maaperän mikro-organismit = 12 000 mg/kg (kuivapaino)
NOEC/21 d/maanpinnan kasvillisuus = 1 080 mg/kg

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

12.2.1 Biologinen hajoavuus
Ei ole luonnostaan biohajoava.

12.2.2 Kemiallinen hajoavuus
Hajoamista ei tapahdu ohjeiden mukaisessa käytössä.

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

- 12.3 Biokertyvyys**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT). Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB).
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Tyhjä pakkaus: Voidaan viedä kaatopaikalle tai polttaa, mikäli paikalliset säädökset sallivat.
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista**
Pienet määrät: Voidaan hävittää talousjätteiden mukana.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

- 14.1 YK-numero** Ei luokiteltu vaaralliseksi tie- ja rautatiekuljetusten säädösten mukaan.
- 14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi** -
- 14.3 Kuljetuksen vaaraluokka** -
- 14.4 Pakkausryhmä** -
- 14.5 Ympäristövaarat** Ei ole.
- 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle**
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**
Sementin markkinointia ja käyttöä koskee REACH liitteen XVII kohdan 47 Kromi VI-yhdisteet mukainen rajoitus.
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon**
Siirtyminen CLP-luokitukseen.
- 16.2 Lyhenteiden selitykset**
- **REACH** - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1907/2006 kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista
 - **CLP** - Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta
 - **HTP** -haitalliseksi tunnettu pitoisuus
 - **DNEL** - Haittavaikutukseton annostaso
 - **PNEC** - Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus
 - **PBT** - pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen aine
 - **vPvB** - erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä aine

Lakka® KS FIBER 25/75 KUITULAASTI

Päiväys: 1.2.2016

Edellinen päiväys:

16.3 Tietolähteet

Käyttöturvallisuustiedot , Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1

16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

EU-direktiivien 67/548/ETY tai 1999/45/EY mukainen luokitus, ASETUS (EY) N:o 1272/2008, Asetuksen (EU) 1272/2008 ja vastaavuustaulukon 67/548/ETY tai 1999/45/EY (CLP:n liite VII) mukainen luokitus, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.2, Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, Liite VI, Taulukko 3.1

16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista

R37/38	Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
H315	Ärsyttää ihoa.
H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

16.6 Työntekijöiden koulutus

Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille. Katsokaa oheista käyttöturvallisuustiedotetta ja/tai käyttöohjetta.